

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön Előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetés felvesztetik 's pontosan és jutányosan közöltetik.

October 1jétől dec. végéig terj. évnegyedi folyamára kettős testvérletünknek előfizetheti Országgyűlésünknek f. eszt. november elején megnyitandása miatt is Budapesten borítéktalanul 2 ft. 40 krral, borítékosan 3 ft. 10 krral, postai küldésnél pedig: 3 ft. 40 krral pengőben minden kir. postán vagy szerkesztő hivatalunknál Pesten uri utca 453d. sz. a. Trattner-Károlyi ház első udvara első emeletén.

Jelenkor és Társalkodó szerkesztősége.

FOGLALAT. Magyarország és Erdély. (Előléptetések, halál-
zások, követválasztások. I. Az öszpontosítá tüneményei az alkotmányosság terén. II. Budapesti napló. Törvényhatóságok: Követválasztó's utasító gyűlések Temes, Ugoesa, Zemplén, Heves, Győr, Zágráb és Varasdmegyékben; Jászúnkerületben és Esztergam sz. kir. városban; N. kikindai kerületben tisztújítási előintézkedések. Erdélyi országgyűlés.)

Külföld. (Amerika, Portugália, Spanyolország, Anglia, Franciaország, Olaszország.)
Értesítő.

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

A' nmgu magy. kir. udv. kamra a' sziszeki kir. harminczadhivatali ellenőrségre Hliniczky Lénárd ugyanott vizsgáló raktárnokot alkalmazta.

Sarlay Antal, dömölki kir. ellenőrködő sómázsameszter f. évi sept. 20kán — Vorlauffer Jakab kissztpári pénztári ellenőr pedig 22én meghaláloztak.

KÖVETVÁLASZTÁSOK. *Abauj részéről:* Szentimrey György főjegyző és Gábrilestván tb. *Arváról:* ifj. Szmrésányi János helyt. titoknok és Zmeskál Ferdinand. *Komáromgyeéről:* Pázmándy Dienes m. alispán és Milkovics Antal. *Hontéről:* Borypál és Paczolya János. *Nógrádéről:* Károlyi János és Dessewffy Jób. *Ungéről:* ifj. Tabódy Pál és Bernáth Zsigmond tb. *Aradmegyéről:* Bohus János és Biró Imre tb. *Szabolcsról:* Kállay Menyhért e. alispán és Bónis Samu tb. *Esztergam városáról:* Maurovics Rezső főjegyző. *Körös városáról:* Fodróczy Sándor megyei aljegyző. *Sopron városáról:* Martin Frigyes polg. mester és Ertl nep. János főjegyző. *Zomboráról:* Konyovics Dávid főbíró és Korics Gáspár főgyv. *Kismartonról:* Pregardt L. A. számvevő.

Az öszpontosítás tüneményei az alkotmányosság terén II.

Ezen akadályok legyőzhetésére nincs biztosabb mód Pölit szerint is, mint az állomány öszszes kormányzatának három részre szakasztása, ugymint községi, tartományi és központi közigazgatásra. Csak ezek jó és erős organizatiója mellett lehet haszna a' miniszteri felelősségnek, 's lehet pedig haszna mint elvnek nem pedig mint tényleges biztosítéknak. Royer-Collard 1824-ben a' kamra septennalítását (hétévűségét) tárgyzó miniszteri indítványra, a' miniszteri felelősséget csak mint elvet nevezi a' nemzet drága kincsének, azt különben a' miniszterekre nézve igen ártatlannak mondja. Igen helyesen jegyzi meg továbbá ugyanaz, hogy csak az erkölcsi felelősség lehet a' nemzet 's fejedelem biztosítéka, midőn is t. i. a' közigazgatás nyilvánosan bírálat alá vettetik, és pedig mind a' szabadsajtó tribunálja előtt, mind a' hon-megye-'s községi gyűléseken. Már arra, hogy ez nyíltan, a' közvélemény ellenőrködése alatt történhessék, nincs más mód, mint a' népet külön testületekre osztani, 's neki jogot adni, hogy a' közügyekről nyilvánosan tanácskozhassanak 's véleményeiket, kívánásait a' trónnal szabadon közölhessék, illy intézkedés nélkül a' parlament nem a' nemzet többségének emanatiója, az csak önkényes hatalom, 's a' miniszteri felelősség csak a' parlament tagjai emelkedésének lépcsőzete, honnan éppen nem csuda, hogy olykor a' közvélemény legnagyobb tiszteletré méltatja azt, kit előbb a' parlamenti cselzővénnyek lelépésre kényszerítettek.

Azt mondják ugyan ezekre, hogy Franciaországnak is van községi és departementalis szerkezete, és ez igaz, csak hogy olyan, mellynek a' központi hatalom kölcsönzi hivatalnokait; olyan, mellyben a' polgárok igen kis része bír a' politikai szabadság minimumával; olyan, melly felett semmi más mint saját mindenhatósága miatt minden üdvösre tehetetlen parlamenti kormány örködik. Ott van igenis mindenütt a' Conseil municipal, helyhatósági tanács, melly szép rendben, „szoldos egyenruhában“ tartja gyűléseit; melly minden határozat-hozatalra a' centrumhoz köteles folyamodni 's annak különös engedelmé nélkül csak egy „éji őrt“ sem választhat. Minden centralisatio végre is ide juttatja a' helyhatóságokat, miután „azokban, mint

Toqueville mondja, találhatni alattvalókat, de nem honpolgárokat.“ Valóban nem alaptalan panasza egy jeles írónak az, hogy Franciaországban a' despotia kivétellett a' királyok kezéből, hogy más nyomasztóbb formában a' központi kormány kezébe adassék. Csak a' forma változott és aligha jobbra, mert Napoleon hatalmas tanácsa kevésbé volt absolut centruma a' közigazgatásnak, mint millyen ma a' parlamenti kormány.

E' szerint a' roppant ország mind magány- mind közérdekei fölött, egy aristokratia d' affaires határoz, melly a' kormányzat minden szálait kezeiben tartja 's nem rosszul hasonlítja azt öszsze egy írő a' római végső idők adminisztrációjával. — Számos tartomány ügyei, mond ugyanaz, tömegenként vettettek Párizsba, ezen nagy Babylonba, hol minden valódi érdek a' gyönyör, hol a' munka 's idegen ügyek csak a' gyönyörök akadályának tekintettek. A' dolgok illy állása mellett a' viszályok elkerülése teljes lehetetlen, ugyanis az igazgató miniszter, legjobb akarattal mellet is, az adminisztratívális ügyekkel nem bíbelődhetik. Ő ugyan örökös megtámadásoknak 's cselzővénnyeknek van kitéve, melly uton serpens nisi serpentem comederit, non fit draco. Az illyennek maga helyzetébeni biztosítása végett le kell szállani a' parlamenti küzdéstérre, belé avatkozni a' tribünök vitaközébe, mindenféle a' választásokat intézni, 's miután ezen körben minden idejét, erejét, türelmét a' napi küzdelmekre fecsérelte, lehetetlen időt nyernie az ország részletes közigazgatása intézésére. Ekkor aztán a' munkát alárendelteire kénytelen bízni 's így készül azon fajú önkény, mellyhez képest a' politikai szolgaság igen könnyen türhető. És végre is az intriguek, cselzővénnyek, az ambíciók olly szabad játéka, oda viendik a' dolgot, hol világgossá válik, hogy a' képviseleti organizatióknak nem lehet nagyobb ellensége, mint az öszpontosítás. A' honnan valóban az illy képviseleti kormányról nem méltatlanul mondá kevés év előtt egy hatalmas fejedelem: C' est le gouvernement du mensonge, de la fraude, de la corruption stb. Mert ezek illy parlamenti kormánytól elválaszthatlan epithetonok 's illy rendszeresített roszból jó soha sem származhatik. Eia! vigila, Galle! (folyt.) Kovács Károly.

BUDAPESTI NAPLÓ.

Még most is fülünkben eseng a' mult napok megélt eseménynek zaja, mert minden társas kör utóhangjait pengeti. Földézzük ilyenkor a' tarka látványokat, elmerengünk alakjain, és a' hosszú elmerengésben a' legközelebb mult napok, mint valami phantom, lebegnek szemünk előtt elváhalatlanul. Mindenütt e' képek kísértének. Ujra látjuk a' lobogók háromszínű szárnyait, a' délceleg lovagok cifra alakjait, köröttük a' hullámzó embertömeget, örökzöld- és nemzeti színű tollakból kötött bokrétaikkal, porlepett arccsal, izzadtan a' lelkesülés fáradsálmól; az ablakokat újra megnépesíti a' viszképzelt mosolygó tündereivel, kik kendőlobogtatva, kíváncsian, kéjlüzelgő szemekkel nézik át a' tömeget, megmegpihenvén egyegy jelentékes termétü dalán, ki paripáját tánczoltatva, meg édesen pillant föl a' gyönyörű fejek közé, — vagy hatalmas éljenti korjant jelöltjeért, mellyre viszszaug az ezer meg ezer torok. — Halljuk maig is e' rivalgó éljeneket, — a' vislót, rekedtzene zagyva változatai között. E' zeneiszivaj hónapokig sem hagy talán el bennünket; barna, rongyos kezelőji körülvesznek: recsegettek trombitájokat, csikorogtatják a' száz fát, 's reá a' természet is boszorkánytánczot jár mámorában; mi pedig a' meglepő látvány bukórébe sodratva, feledjük a' hideg elemet, 's bodorfüstöt eregetve, félrekapott esalmával megforgatjuk előkapott tánczosónket, — a' szegény ludtollt; t. 's hogy a' egyszerű életkomédiában részt vegyünk, megírva annak emlékébe tapadóbb jelenit. — Azonban ép ekkor kell fölcsodnunk, — mert a' jelen marczona képe szétlépi a' foszlányt, — 's visszarántva a' multnak csalóka országából — a' közelebbekre mutat, — igényelve reá hivatalunk erejét: és a' szánandó naplóiró megvalva kedvenc ábrándtól, szakmája rideg asztalához utasítatik, hogy a' hitelező közönség előtt kamatosul rója le a' dősságit, — mellyeket következőkben megtenni ügyekvündünk is. Am, vegyétek!

A' székesfejérvári életbiztosító-intézet, legelőbb saját életét biztosítandó, — a' pestmegyei takarékpénztárt szolítá föl, hogy igyekezzék a' haza fővárosában alapítani egy hason intézetet, — mert illyennek igazi jövője csak itten lehet és nem a' tartományi városok korlátoltabb erszényű emberei között. Reméljük, a' felszólított intézet nem késkedendik az életre való terv életbeléptetésével, annál is inkább, mert

épen Budapesten legtöbb a' biztosítandó élet. Itt az örök forrongás szakadatlan veszélyvel fenyegeti a' fejeket: majd a' eserepezők üthetnek agyon, majd a' bérkocsisok gázolnak el, majd a' gorombán kormányzott csolnakok merítenek a' Duna hullámai közé, majd az épületi állványok szakadnak le, vagy a' csillagászhegy 's csillagászdá (Sternwarte) jóslatai rémitnek halálra, vagy a' bolondnál bolondabb beszédek ölnék meg, 's még számtalan egyéb gyilkos, életörvidítő alkalom kísért a' gazdagság kényelméitől kezdve, a' kártyaasztalokon keresztül, le, egész az utcaszép proletarius éhségeig, — mellyektől a' vidéki ember sokkal mentebb, mint mi fővárosiak: — tehát az életbiztosító-intézet csakugyan itt volna helyén, — itt ígérhet magának kövér jövőt.

Folyó hónap 14kén Budapestnek nevezetes vendége volt, csak hogy igen kevesen tudtak róla valamit. E' vendég nem más, mint a' csüggedhetlen történetkutató, a' nemzetünk bölcsője fölkereséseért fáradozott, ihletett lelkű, magasztos jellemű Reguly, ki Sz. Pétervárról megérkezvén, egy napot időzött a' magyar királyhoz' címzett fogadóban. Másnap már Pozsonyba sietett: vajjon siettek e' kézsorítására tudósaink és mindazok, kik a' hazafiságnak e' magasztos példányától példát vehetnének vala? Alkalmasint alig, mert ő nem volt Rotschild, a' pénzkirály, vagy Elszler, az ikrás lábu, örökifju kisasszony.

F. october 20án a' m. tudom. akademiával 's öszszesen 28 testülettel tiszteltelt István ő főnségénél a' Kisfaludy-társaság is. A' küldöttség vezére minden hosszadalmas, alkalmi beszéd nélkül egyszerűen mutatá be a' tisztelő tagokat: 's ő főnsége a' legnagyobbabban véve ez udvariasságot, részvétteljesen tudakozódott az intézet anyagi és szellemi állapotáról, — s annyi tárgyismeretséggel szólott irodalmunk ügyéről, hogy minden magyar méltán örülhet e' kedves tüneményen, midőn látja, hogy a' nemzet kedvelje minden tekintetből megérdemli azon határtalan szeretetet, mellyel neki adózi országszerte buzogunk. Vajjon mit mondanak erre azon tősgyökeres magyar családok ivadéai, kik eddiglen irodalmunkat egyetlen pillanatra sem méltaták? nem égeti e' arcukat a' szégyen pirja, hogy eredetükről, legszentebb kötelességükről annyira megfeledkezhetnének? Ime, es. k. főh. Ferencz József, trónörökösünk, kir. helytartónk 's leendő nádorunk ő fenségeik magyarul társalognak, irodalmunkat ismerik: és vannak olly álmagyarink, kik vagy éppen nem értik a' haza nyelvét, vagy csak tördelik, ronlják; — irodalmunk pedig rájuk nézvest egészen — terra incognita! —

A' váci-utcán egy vendéglő a' hires „Eisele-Beisele“ utaspárt választá címűl és czimerűl. A' jámbor atyafi alkalmasint bajor sör mellett jutott e' gondolatra.

A' Zöldkert-utcát — tekintetbe vevén lakóinak a' közevet által eddig szenvedett gyötrelmeit, a' mártyrkoronaféle jutalmat — gyánta-burkolattal és légszesz világtással látja el a' könyörület gondviselés — mikor? még titok.

Most jelent meg Kilian költségin Vörösmarty műveinek egyik szállítványa, magában foglaló a' hatalmas költőnek „Vérnász-áldozat. Cilley és Hunyadiak“ című dramát. A' kiállítás igen díszes. — A' füzetek kissé késedelmesen követik egymást, (minek az oka, mert a' munkát Prágában szedik, és Pesten corrigálják!) de azért mégsem olly későn, mint a' közönség részvéte legelső költője irányában Fáj ez tudnunk, — a' közönségről pedig mit mondjunk, — pedig egyegy füzet ára csak 2 huszas.

Hartleben Konrad Adolf vállalkozó könyvkereskedőnk költségin megjelent: Nemzeti Encyclopaedia, avagy Magyarország és Erdélynek állam földrajzi, és történeti nevezetességei szótár-alakban; szerkeszté Vallas Antal m. t. t. rend. tag. I. füzet. E' közhazsnu 's mindenkinek bizton ajánlható munka roppant tartalmát a' kiadónak sikerült körülbelül 100 ívre öszszeszeríteni. Minden hónapban egy 7 lnyvi füzet jelenik meg, mellynek ára 1 pfr. Ez áron a' már napvilágra bocsátott I. füzet minden könyvkereskedésben megvásárolható.

Emich Gusztáv könyvkereskedésében pedig megjelent: „Párhuzam az Európába költözök magyar nemzet, 's az akkori Europa polgári és erkölcsi miveltésége között“ írta Horváth Mihály; nemkülönb az „1840k évi országgyűlés;“ közli Konkoli Thege Pál első kötet; a' két kötetnek ára 4 pfr. A' történeti 's politikai ismeretek kedvelője e' két bemutatott munkában kedves élelményt találalndnak. ☐

TÖRVÉNYHATÓSÁGOK.

TEMESMEGYE. — Mielőtt részletes tudósítasomat megküldeném, sietek a' t. szerkesztőséget értesíteni a' felől, hogy e' conservatív megyében országgyűlési kötetekül Szabó Antal első alispán és Lukács Ignác főjegyző minden ellenállás nélkül választottak meg.

UGOCSA. (Nagy-Szölös oct. 14kén). Ma tartott követválasztó gyűlésünkben a' szép számmal öszszegyűlt vá-

lasztók egyetemes akarata megynék legünnepeltebb fiát, E g r y J á n o s t, köz- és magány-életében minden elfogulatlan őszinte becsülését kivitta első alispánunkat, 's ifj. U j h e l y i S á n d o r tiszta lelkű és jellemű fiatal táblabíránkat ülteté követi székbe. Ők tehát azok, kik bennünket a nemzet alkotványa ünnepén képviselendnek. Midőn az ugcocsi kardos rend legalább háromnegyed részének e' fényes diadala felett lelkünk a' honfias öröm tiszta érzete tölti el: gyöngédtelenség 's lovagiatlanság volna tőlünk ünnepeiránkban némely szerencsétlen, — 's ezért záp — combinatiokat emelni a' nyilvánosság bonczeszékaira. Ezt hát mellőzzük, annyival inkább, mert egy mondva csinált közvélemény által olly magasra büntetett egyedek — kik bizonyos ephemer-conjuncturák közt az alsó népszerűség veszszó-paripájára olly önhitte ültettek fel — sois-disant igényeikkel, elég ildomosak voltak megbirkózás nélkül visszavonulni.

Nem tehetjük azonban, hogy az elismerés tömjénét e' helyen is fel ne mutassuk derék f ő j e g y z ő n k A. I — nak, ki a' követségről, melly utáni törekvésre őt mind fényes tehetségei, mind kiérdemelt közszeretésege fejleszték 's némi közvélemények biztos kiáltásokat adának, barátjai kívánataira már régebben lemondott 's ez által, ugy is pártzaggatta megynéket a' pártok sokasbuló dulongásának 's a' pártot, mellyhez ő is tartozik, a' „saevire in propria viscera“ átkos kényszerűségének ki nem tette, 's győzelmünknek — mint ezt választás után nála ünnepelesen megjelent számos barátai — és tisztelői szónoka előtte kijelenté — egyik leghatalyosabb tényezője lón. Tisztelet a' köztöt önfeláldozással is előmozdítani kész illy polgárjellemelek!

Követutatisánk választványilag kidolgozott tervezetének átvizsgálásához még ma fogánk. Mig az eredményről részletes tudósítást adhatnánk, az eddigiek szerint is jogosítva érezzük magunkat nyilvánítani: hogy követeink — kikben a' haladás őszinte barátit tiszteljük — főlemelt fővel jelenendhetnek meg az 1847diki törvényhozáson. Mi nem adunk Gvelf-követeknek gibellin-utatisásokat. — R o t a l.

ZEMPLÉNBŐL. October 14dikén választattak meg követeink egyhangú közakarattal, és így minden szavazás szükségé nélkül félfertály alatt, első követül választott most már negyedikben Lónyay Gábor ur, második követésége Andrási Gyula gr. ó mlga 's mindketten örömmel vallák magukat nem ellenzéki — hanem haza-fiaknak. — Ezután választott irnokasgra, noha már alig lesz mit írni — tizenegy ifju, és egy kiadó. Másnap a' közgyűlés folytatott, tárgya a' követutatisó jelentés folytatása volt 's minden pont hazafi szellemben nyerte megerősítését, szóval utatisásink folyvást követünkhez illők. —

Két évi tapasztalás után bizonyos esőd alá jutandó pénztárainkat 's velők az azok telhetlenségeért izzadó adózóinkat a' katonaság kitarására kívánató természetvények vállalkozászerű szolgáltatása, ugyanazért visszaállított a' commissariusi negyvenitkezés véka 's tiz tizenkét font helyett huszat billentő mérleg! koránsem hiteles és peccéses véka és mérleg ez, hanem csak hivatalos, de azért könnyebb ezt megtölteni és kielégíteni a' szegény földnép saját természetöl elannyira, hogy az ellenőrségnek is jusson holmi csorbás és hulladék, semmint a' kielégíthetlen liferansit ugy elalmozni pénzzel — mi pedig szegény népünk közt vajmi házikon teremhet — hogy abból saját nyereségén fölül kárpártól kezdve fel igen sokfelé teljék. E' tárgy folyamán mulatságos tüneményül szolgált bizonyos raktár-biztosnak eltámadása, ki helyett mult tisztujtáskor más nevezetvéni fki, most előállott 's jelentette, hogy él 's talán azért neveztek helyette más, mert holt híret hozták, azonban: „isten éltesse továbbra is — de nem mint raktárbiztos“ — választánál egyebet nem nyerhetett, mert a' kinevezetés nem hálhíren alapult. Bizony feltámadna most a' huszadik előtti raktárbiztos is szivesen, de azért nyugodjanak békével, — ha lehet — 's hadd álljanak elő, a' kik jobban tudnak — mérni — és — gorombáskodni; a' gyér kivétel majd tapasztalás után nyereudi dicséretét, kárhóztatásunk sulya is azután érendi a' mérték és gorombaság hőseit, előre csak azért teszünk említést, hogy kik a' régiekből megmaradnak, hagynának fel ollyas bánásmódokkal, melly a' liferizotlatásra okot szolgáltatott, az ujak pedig ovakodjanak ollyanok lenni.

Most némi ujdonságul hadd álljon itt: követválasztás előtt kevéssel azon hír terjengett, mintha Zemplén megemlékezve derék fiáról K. L. ról, őt követté választással lependi meg, de bizony még ez itt kissé nehéz étek lett volna a' reconvalescens Zemplénnek, quilibet fortunae est faber ipse suae; főjegyzőnk is nevezetes népszerűséggel találkoztandott a' követségre nézve, ha szerénysége föllépését engedé vala. — A' z e m p l é n i e l l e n z é k más megyékben is kezd szerepelni választásoknál, most Ungba hivatott B. és K. részére, 's beavatkozik ez még vá-

rosi tisztválasztásokba is, most közelebb azonban a' székvárosi hadnagyválasztást megtérdelte, ugyanitt 's következő bíró és főjegyzőválasztásnál talán vigyázóbb leend 's bizton mondhatni, hogy a' megyében egyetlen pontosságú, szilárd jellemű, törvényben jártas és igazságos mostani főbíró, csupa pártérdekből kimozdítani nem engedendi, 's így sok jót tesz, hijában, meg kell vallani. —

A' s. pataki anyaiskolában megürrült philosophiai tan-székre eddigi politiae professor Szeremley Gábor ur vállalkozván, 's eként a' kihirdetett esőd elég méltánytalanul nullificáltván, most a' politikai tanszék van üresen, 's miután az egyházkerületi gyűlés négy jeles egyedet: Varga János körösi oktatót, Hegedűs László s. pataki papot, Erdélyi János költőt és philosophot, és Csoma Mihály helybeli szónoklat-oktatót szemelvén ki ezen katedrara, a' három első már meghivatott, de el nem fogadván, már a' negyediket nem tetszett meghíni csupa következetességből, hanem az a. vadási egyházkerületi gyűlésnek ismét esődről tetszett elmélkedni?! — mintha bizony az eféle isméretes esődnek tenné ki valaha többé akárki is nevéstárgyul magát, 's kivált midőn a' negyedik kijelölt még nem hivatott meg.

A' két Sáros-Patak város közönsége, volt földesura főmelt. Brezenheim Ferdinánd herczeg arczképét Barabás csarnokából remekül találva kikerült 's a' főmelt. herczeg ajándékábul nyertet e' napokban függesztvén fel polgári ünneppel tanásteremében, ugyanazon este a' főmelt. herczeg szövétnekes zenével tiszteltetett meg Palkovics Antal oktató és buzgó polgár szónoklata mellett, miután másnap azon örvendetes hir lépé meg a' közönséget, hogy a' főmelt. herczegaszony Schwarzenberg Karolina csillagkeresztes udvari hölgy arczképe is ugyanazon csarnokban készülvén el díszesítendi a' termet, 's eként az éltében igazán atyáskodó földesur, 's majd a' felszabadításban csak nem első példány, azóta pedig magas pártfogó és boldogító pár legdrágább ereklyeként szolgáló emlékekben fog élni a' hálás közönség késő nemzedéke előtt is.

A' szüret october 18ka táján imitt amott már elkezdetik, jó közönséges bort várhatni. Szemes élet ára a' terméshez képest magasan áll, egy köből azaz négy véka buza: 22 ft. roz: 18 ft. árpa: 12 ft. kél vezban; a' burgonya több helyen egészségtelen, ugyanazért venni nem merik. Szántásvetés nagy ügygyel bajjal az esőzés miatt, de még is vége felé jár. J.

HEVESMEGYE. Mielőtt követválasztó 's utatisá-készítő közgyűlésünkről rendes tudósítasom elkészítve megküldeném, sietek ezennel megírni, mikép országgyűlési követünkül Almásy Pál és Recsky Andornak pár napokkal történt lemondásuk következtében e' mai napon tartott követválasztó közgyűlésünkben nem levén semmi más vetélytárs, általános megegyezés folytán, harsogó éljenek közt Schné László tisz. bel. fő- és Radics Miklós tisz. aljegyzőink választattak meg, kik is szokott követi esküjüket azonnal le is tevők. Igazugyan, hogy igen fiatal egyedek mind két követink, mert közülök az első 34, az utóbbik pedig 25 éves, 's így fejedező éveikben nyerek meg mind ketten megynék bizodalmát, mégis erősen hiszszük, hogy ezen szép bizalomnak megynék szellemét fölfogva és szemük előtt tartva, megfelelni teljes eréllyel meg nem szüendnek.

GYÖRMEGYE. Oct. 20. Követválasztásunknak vége. Röviden leirom folyamát. Három hét előtt kezdődtek a' választási mozgalmak; az első követ iránt mind két párt megegyezett, — második követté a' conservatívek főjegyzőnk, az oppositio K. L. ügyvédet jelölte. A' f a l u j á r á s, kivált az oppositio vezérei által, nagy tüzzel megkezdett. A' választás napja közel volt, midőn a' conservatív pártban szakadás történt, — többen tagjai közül második követté mult országgyűlési második követünket Sz. K. főügyész ohajtották. Ennek következővén e lón, hogy Z. I. főjegyző, a' pártegység tekintetéből, saját megválasztásának ellenmondott, 's egy tanácskozványban csak néhány nappal választás előtt a' megállapodás Sz. F. a' püspökségi urodalmak főkormányzója mellett történt. Az ellenzéki tűz hasonló tüzzel viszonzottatott 's a' szavazatok cursusa emelkedett. Azonban a' milly erős volt az oppositio jelöltje mellett, — kivált miután Sz. K., kinek tetemes népszerűsége, ha visszalépését ki nem jelenti, nagy szakadást idézhetett volna e' pártban is elő, — annál kevésbbé lehetett az egységet a' conservatíveknél föltalálni. Némelyek azért, mert az általok is — követté megválasztatni kívánt Z. J. volt alügyész most főispánunk uradalmi ügyésze részére a' conservatíveknél pártolatást nem nyertek, mások mert főjegyzőnkől a' pártegység fentartására neve alatt kívánt 's eszközölt visszalépés által vallási érdekeket véltek sértve lenni, — csatlakoztak az oppositio jelöltjéhez 's illy összekerevedések közt jött el mai napunk. Miután a' kir. meghívó levél fölolvastott, felkiáltással első alispán Balogh Kornél első követté azonnal megválasztott, Azonban a' második követ iránt felkiáltás után főispánunk többséget jelenteni

nem tudván — a' szavazatszedő választványok, mellyekhez nemcsak mind két párt képviselői nevezettek nagy számmal, de főügyész által tett indítvány következtében mindkét pártnak külön ellenőroket is a' választványhoz állítani megengedetett — munkához fogtak. — Előre kellett volna bocsátnom, hogy az oppositio emberei legelőször jelenvén megválasztás terén, harsogó zenével — hol és ez urak igen furcsa volt! — a' nagy dob pufogása is használatba tetett, — midőn a' conservatívek emberei benyomultak, az amazok által — kezökben tartott föliratos zászlók és igen sok tábla miatt ütközés történt. A' nagy néptömeg összekerevedett, iszonyu viaskodás kezdődött, a' zászlók 's néviratos táblák szétszórtak, több helyen borzasztó verekedés támadt. Ez okozá, hogy nemzeti ünnepegyünket ismét katonai d o b s z ó mellett — mellyek közbejötté után a' verekedés megszűnt — tartottuk. A' szavazás reggeli 10 óráig tartott. A' nép sőtélben volt mindenkép. Ennyi vesztegetés, mint itt, talán sehol és olly pirulás nélküli merészséggel nem eszközöltetett. Mind két fél igyekezett votumait növelni; mellyek ára emelkedett 's e' cursu emelését nyíltan, bár fáj, ki kell mondanom, az oppositio tevő. Taglalására idóm nincs; alkotványos életünk illy jeleneteinél lehetlen a' jövő iránt kétségbe nem esnünk, — g y a l á z a t o s v á s á r! ugyan lehet é ez szentesített eszköz bármely czél létesítésére? A' többség esti 9 órakor jelentetett ki illykép: K á l o c z y Lajos részére 1020, S z e r d a h e l y i Ferenc részére 1062 szó jutott, 's így utóbbi 2dik követté 42 szó többséggel kijelentetett. A' közönség igen nagy zajjal oszlott szét. A' vesztés fél nem akarja hinni kisebbségét, pedig ha valaha most bizonyosan, mind elnökileg mind választványok által érdekei sértetlenül maradtak, sőt pártoltattak. — Utatisásunkat holnap kezdjük faragni. — Isten áldja meg önöket.

ZÁGRÁBMEGYEI KÖZGYŰLÉS. (Folytatás.) Az illyrpart érdemdús veteránja Dr. J. gr. is hallatá szavát's meglehet, akaratán kívül, de inkább a' horvát párt, mint saját feleinek nézetit látszott támogatni. Szerinte a' nemességnek csak insurrectio idejében volt szavazatjoga a' tartományi gyűlésen; de hogy későbbben e' jogot mellyik törvény törölttete el, arról mélyen hallgatott. Mulatságos volt még Fr. urad. ügyvéd előadása, ki egyszerre az egész megyét ignorálni akarván, ha nem küldenek — ugymond — a' rr. követeket a' tartományi gyűlésre, majd küldünk mi („nos“ = iszonyú kisebbség). Igen! de bezzeg nem Zágráb, talán Berenczevármegye részéről. Főispán ó mlga több ízben kére a' rendeket: álljanak el az augusztusi végzéstől 's küldjenek követeket a' tartományi gyűlésre 's végre két napi vitatkozás után, kimondá a' végzést, mikép a' nyilatkozók többsége („majoritas proloquentium“) marad az előbbeni határozat mellett 's e' szerint Zágrábmegye a' tartományi gyűlésre követeiket nem küld, — a' benyújtott protestatio pedig tudomásul vétetik; megjegyezvén, mikép e' végzés meggyőződé ellen keletkezett ugyan, de mint alkotványos elnöknek a' többség akaratát kimondani kötelessége. Melly végzés ellen az illyr part Nesztora Dr. J. gr. ujra tiltakozván, kinyilatkozatá, hogy miután „Regnum horum“ municipalis jusai támadtattak meg, tovább a' tanácskozásban részt nem vehet 's elhagyá a' termet 's utána Zágráb és Károlyváros követei, és az illyr part nagyobb része is eltávozott. Elnök ó mlga megjegyzé, hogy Zágrábmegye közgyűlése az eltávozás után is ugyanaz marad, melly volt előbb; és a' tanácskozás tovább folyt. De mielőtt erről tudósításunkat tovább folytatnók, szükségesnek véljük az illyr part némi jellemzésül megjegyezni, mikép ennek egyik hü organuma, a' zágrábi „Narodne Novine“ azzal vigasztalja magát, hogy a' többség az ő pártján volt. Különös! Ha a' horvát pártnak csak egy kis kétsége lett volna is a' többség felől, talán a' háromszáz köznemes közül néhány szavazat kikerült volna, de előre látván a' többséget — számítva a' fölszólamlokat — erre nem volt szüksége. Nem nagy dicsőségére válik egy pártnak, melly annyi híres, igaz, valódi patriotát számlál — hogy a' gyűlésteremben egy szóval sem említi, mikép övé a' többség, sőt végzés kimondatása után egészen visszavonul, 's csak később teremen kívül, hirlapokban hirdeti, hogy neki volt többsége. Egyébiránt elleneinknek ezen sajátóságos modorát már megszoktuk; utolsó tisztujtás óta mindig az illyr párté a' többség és intelligentia, de a' gyűlésteremen kívül, a' hirlapokban, — e' többséget semmikép sem irigyelhetjük, még kevésbbé az annyiszor kikiáltott illyr intelligentiát, melly a' szerintök végenyészetnek indult Dalmát, Horvát és Slavonországot megmentésére nem tudott jobb módot gondolni egy silány protestationál. De van e' dolognak más komoly olly oldala; a' kétségbeesés symptomait magán viselő hirlapi zajongások a' megye alkotványos, loyális, törvényes elnöke ellen irányoztatvák 's az armány és ros akarat új áldozatot keres. Sok szerencsét a' nemes vállalatához!! A' gyűlés többi tárgyai:

Az országgyűlési követutatisást tárgyzadó választványi munkákat, kevés módosítással 's némi kihagyással, e-

gész
tot eg
natké

ban g
— Di
hálás
ajánlt
vukov
szágb

ország

tok-é
vallás
sittass

álló vé
re kár
kedés

előtti e
Nyilvá

óság
ne erő

alkotá

sék me
része
felseg
gyékb

vosolta
kir. vál

némell
kódést
köneke
köréhe
elnök

mult or
lat—a
erejére
tanács

tétből
váltóji
a' törv

javasla
vizkere
törvény
lett leg
viszsal
rende

2
leztesse
hivatlat
el nem
2
2
1715: 2
számra
II
rasd és
külden
tárbam
1457, 1
életbel
melly á
magát f
az orsz
messég
telmébe
a' horv
most ur
A' köve
zanak. I
lenei, D
szemlé
3
's jöven
büntető
alkalma

gész terjedelmében elfogadtatott. A' terjedelmes munkálatot egészben, hely szüke miatt nem közölhetjük; csak kivonatok közöljük annak főbb pontjait.

1.) Általános kívánatok. **1.)** István főherceg az **1796-**ban gyakorlott választásmód szerint nádorrá választassék. — Dicső emlékeztető József nádor halhatatlan érdemeinek hálas megismerésükül pedig emlék állíttassék. Illy emlékül ajánljatik a' nemzet figyelmébe a' József névről nevezendő vukovár-flumei vasut fölépíttetése.

2.) Ő cs. kir. felsége az esztendő egy részét az országban töltse.

4.) Erdély, Dalmátia, Galliczia és Lodomeria Magyarország vizsacsalottassanak.

5.) A' protestánsok Horvátországban lakhatási, birtok- és hivatal-képességgel ruháztassanak fel. Általában a' vallás 's lelkiismeret teljes szabadsága törvény által biztosíttassék.

6.) Magyarország és az örökös tartományok közt fenálló vámviszonyok—mellyek jelenleg a' hazai kereskedelemre káros befolyással hatnak—törvénybe iktatandó egyezkedés útján szabályoztassanak.

7.) Büntetőtörvénykönyv hozassék be és a' törvény előtti egyenlőség a' haza minden polgáira terjesztessék ki. Nyilvánosság a' törvényszékeken.

9.) A' közhitel és ipar előmozdítása tekintetéből az ósiség töröltessék el. Az örök-felvallások ex praejudicio ne erőltethetessenek meg.

10.) Urbéri terhek örök megváltását elősegítő törvény alkotása.

12.) A' nevelési rendszer országgyűlésen állapíttassék meg, és a' püspöki, főpapi (praelatorum) javak egy része népnevelésre 's a' szegényebb sorsu kisebb papság felségellésére fordíttassék.

13.) A' magokat örökre megváltott községeknek megyékben és országgyűlésen képviselőt adassék.

15.) Az ország sérelmei minden országgyűlésen orvosoltassanak. Minden országgyűlési följelzésre kegy. kir. válasz adassék.

17.) Minthogy az **1723: 56.** tcz. értelmezése szerint némely megyékben a' főispánok törvényszékekeni elnökösködést követelnek, némely megyékben tetteleg elnökösködni is,—a' törvénymagyarítás pedig a' törvényhozás köréhez tartozik: ennél fogva a' megyei törvényszékekeni elnökösködéssel nézve világos törvény alkotassék.

13.) A' kir. városok rendeztetésének szüksége már mult országgyűlésen megismertetvén, a' rendezési munkálat—az alsó táblán megállapított elvek szerint—törvény erejére emeltessék; ugyszint a' megyei választások és köztanácskozások tárgyában készült törvényjavaslat is.

20.) A' gyakori váltóhamisítások meggátlása tekintetéből törvény által mondassék ki, hogy a' nemkereskedők váltóji, ha csak törvényes bizonyosság által alá nem iratnak, a' törvény előtt érvénytelenek legyenek.

21.) Az igazság gyorsabb kiszolgáltatására czélzó javaslatok tételnek; u. m. a' báni tábla nem mint eddig, a' vizkeresztli és szentiváni, de mint a' kir. tábla, mind a' négy törvényszak alatt üljön össze. Udvari rendelvények mellett legfelsőbb helyre terjesztett perek, három hónap alatt visszaküldessenek, ellenkező esetben az udvari rendelvény rendelete „re interea integre servata“ szünjék meg.

22.) Minden törvényhatóság köveite eskü által kötelezessenek az alkotványt védeni, 's kir. kinevezéstől függő hivatalt a' követség megszűnté után számítandó hat év alatt el nem vállalni.

27.) A' Luiza-ut az ország által váltassék meg.

28.) Zágrábmegyében a' harminczadi helyeknek az **1715: 31.** tcz. ellenére megszaportott száma törvényes száma tétessék.

II. Részleges (specialis) kívánatok. 32.) Zágráb, Varasdi és Körösmegyék az országgyűlésre külön követeket küldjenek, mint küldöttek **1468, 1473**ban, és az ország levéltárában levő kir. meghívó-levelek tanúsága szerint **1447, 1457, 1622, 1630, 1637, 1646, 1680**dik évben. E' kívánat életbeléptetése annyival inkább sürgetessék, mert az indok, melly által a' nevezett három megye külön követküldéstől magát fölmentetni kérte, már meg van szüntetve az által, hogy az országgyűlési költségeket nem az adózónép, de a' nemesség fizeti. E' kívánat igazságát már az **1825: 8.** tcz. értelmében kiküldött országos választvány is megismerte; de a' horvátországi megyéknek külön képviseltetésük által a' most uralkodó tömérdek vizsgálódásnak eleje vétetnék. — A' követek jövő országgyűlésen magyar nyelven nyilatkoznak. Ez azon pont, mellyben az alkotványos horvátok elenei, Dalmát, Horvát és Slavon országok megszüntetését szemlélik.

33.) A' zágrábi püspök, más megyébe helyeztessék; 's jövődöre báni helyettesül ne egyházi személy, melly a' büntető törvényszékekben részt nem vehet, de világi egyed alkalmaztassék.

35.) Minden ujtásnak, mellyek az ország egységének megtörésére irányoztatvák, akadály tétessék. Az utolsó tartományi gyűlésnek törvénytelen eljárása kárhóztassék.

36.) Tanácskozási, közigazgatási nyelv maradjon a' deák. — Az illyr párt e' pontból azt erőködi kimagyarázni, mintha az alkotványos horvátok ellenségei volnának saját nemzetiségöknek. E' súlyos vád irányában elég legyen megjegyezni, hogy az igaz 's valódi horvátok, szabadságuknak, alkotványosságuknak, nemzeti lételüknek biztosítását a' Magyarországgaali törvényes kápocs fentartásában találják 's ezért mindaddig, míg a' nyelv mivelése és terjesztése csak mint ürügy használtatik más czélok elérésére, az alkotványos horvátok ahoz nem járulhatnak. Ki a' nemzetiség tiszta fogalmával bír, az meg tudja választani az eszközöket is, mellyek nem sértik a' testvéri viszonyokat, de tisztelik a' törvény szavát, 's a' békes utat választják. Tisztuljon meg a' nyelv ügye veszedelmes irányától, állíttassék olly alapra, mellyen nem zavart, de békét hozhat csak az országra, a' nemzetiség ferde felfogása 's merész ábrándok által tulhajtott szenvedélyek csilapuljanak le 's meggyőződhetik az ellenfél, hogy az alkotványos horvátok nem késendnek segédkezeket nyújtani a' horvát—de nem illyr—nemzetiség mivelésének, kifejlesztésének nagy munkájában.

37.) Miután a' magyarnyelv tudása az ország minden polgáira nézve szükségessé vált, azt pedig a' most divatozó rendszernél fogva Horvátországban tökéletesen megtanulni nem lehet, — e' végett czélszerű javaslatok tételnek.

38.) Horvátországban, Pozsega, Verőcze és Szerémmegyékben az ifjuság neveltetésére többnyire illyr tanítók kezeiben levén, ezek már a' gyenge keblekbe a' magyar nemzet iránti ellenszenvet csepegtetik; ezért a' tanítási rendszerre figyelem fordíttassék 's más szellemű tanítók is alkalmaztassanak.

42.) Ugocsa megye kívánata folytán, a' nemzeti ipar előmozdítása tekintetéből, műgyetem—állítás pártolatik.

III.) Egész országot érdeklő sérelmek. **43.)** A' helytartótanácsnak **1845.** évi nov. **25.** ről kelt intézvénye, mellyben a' katonai karhatalom—rendelés használhatása a' megyei tisztviselőkre ruháztatik.

44.) A' szellemi kifejlődést gátló praeventiv censura.

45.) A' határvidékek az ország kiegészítő részét teszik, még sem kormányoztatnak hazai törvények által.

46.) Ujabb időkben a' világos örököségi 's egyéb perekben hozott bírói ítéletek a' magyar udv. kancellária által megsemmisítetnek, pedig az **1635: 65.** tcz. a' bírói ítéletek végrehajtását rendelí—ellen nem állhatván a' kancelláriai parancsok.

47.) Az adminisztratori új rendszer 's ennek folytán gr. Erdődy Jánosnak varasdi megyei főispáni hivatalától elmozdítása által a' gr. Erdődy család **1733: 35.** tczikkben gyökerezett családi jogain ejtett sérelem.

48.) Kraszna, Közép-Szolnok, Zárándmegyék és Kővárvidéknek Magyarországgaohzi vizsacsalottatását rendelí **1836: 21.** tczikknek végre nem hajtatása.

IV.) Zágrábmegye külön sérelmei. **50.)** Turmező keblében kinevezett kir. biztos K. J. nak az **1805: 5.** tcz. rendeletébe ütköző eljárása 's Turmező alkotványos állásán, szabadalmain ejtett sérelmek.

51.) A' megyei törvényszékek, számos hiteles tanu vallomása szerint tömérdek pénzöszveg-elorzásban tapasztalt J. A. ügyvéd elleni büntető eljárását megsemmisítő magyar udv. kancelláriai rendelvények.

Az **52**dik pontban szinte az udv. kancelláriának a' megyei törvényszék eljárását megsemmisítő sérelmes parancsai foglaltatnak. Illy rendeleteknek jövődöre elhárítása végett sz. István II. D. 1. fej. 4. §nak, ugyszint Ulászló 6. dec. 9. tcz. foganatosítása sürgettetik.

Ezen kívánatok és sérelmek a' megye előbbi végzése folytán Zalamegyével közöltetni elhatározattak. Kezünk közt van hiteles kivonatban a' közgyűlés e' tárgyra vonatkozó jegyzőkönyve 's ebből látjuk, mint iparkodtak a' horvát párt elleni a' megyei végzés oda csavarni, hogy Zárándmegyét az országgyűlésen Zalamegye képviselje. Ime a' jegyzőkönyv szavai: „una etiam in conformitate conclusi prioris generalis congregationis in eo, — ut comitatus Zaladiensis, qua vicinissimus, comitatum hunc Zagrabiensem non in forma repraesentare, sed seorsivam repraesentationem in proximis comitiis pro eo exoperari, postulataque praevia et gravamina propriae instructioni inserere velit, conditi, acta eidem comitatui penes conformem requisitionem submissa sunt.“

Indítványba hozott egy küldöttség is, melly a' megye kívánatit és sérelmeit, a' megye nevében — szokott megbízó—levéllel ellátva, petitio formában az országgyűlés elibe lenne terjesztendő, 's a' törvényhozás egyes tagjait szerencsétlen állapotokról értesítse; melly indítvány közhelyességgel fogadtatván, a' küldöttség tagjai gr. Sermage Dénes, b. Rauch Levin, Jellachich Ed. kir. kamarás és Bedekovich Kálmán személyében közfelkiáltás által megválaszt-

tattak. A' törvényhatóságok pedig körlevelekben fölszóllíttatnak, hogy miután Zárándmegye törvényhozásbai befolyástól tetteleg megfosztatott, részére az országgyűlésen külön képviselőt eszközölni, szóval a' küldöttség által a' törvényhozás elibe terjesztendő petitioóban foglalt kívánatokat küldendő köveite által pártolni 's a' sérelmek orvosoltatását sürgetni sziveskedjenek. Kinyilatkoztatják egyuttal Zárándmegye rendei, hogy a' tartományi gyűlésből az országgyűlésre küldendő köveiteket Zárándmegye képviselőinek el nem ismérhetik 's ellenök az egész haza színe előtt ünneplyes ovást tesznek.

A' zágrábi sajtó egyoldalú és féktelen működése ismét fölébreszték a' rendek figyelmét és gondoskodását. Elnök ő mlga előadása folytán,—ki helyesen jegyzé meg, mikép conservativeknek nevezik magukat az itteni lapok 's a' vizsgálódást egyenetlenséget conserválják az országban — fölírás fog intézteni a' nm. helytartó tanácshoz—mellyhez a' zágrábi lapok egyes számai is csatoltatnak — hogy a' béke és nyugalom tekintetéből az itteni lapok féktelenségeinek valaháramegszüntetése végett kellő módokul gondoskodjék a' tisztelt kormánysszék. Sajnáljuk, hogy az e' tárgyi körüli vitatkozást bővebben nem közölhetjük; a' B. P. Híradó censervativeire nézve igen sok tanulságos dolgot hallottunk, mellyek, ha értésére jutnának a' nevezett lapnak, talán nem adná azon tanácsot az „Agrar Zeitung“nak, „Tu contra audentior ito.“

István főherceg körutazásáról közelebb adjuk tudósításunkat. Rendes levelező.

VARASDI MEGYE. Varasdi megye követutasításának további pontjai, mellyek az újabb politikai viszonyok, helybeli körülmények, 's a' kor—érlette igényekből merítették a' következők: **29.)** István cs. kir. főhg Magyarország kir. helytartója nádorrá választassék ugyanazon módon, miként érdemekben elhunyt dicső atyja **1796**ban megválasztott. Azon egyszerű érdemek örökítése tekintetéből pedig, mellyeket a' megboldogult nagy nádor nádorsága ideje alatt Magyarországga irányában szerzett, azok törvénybe czikkeltetvén, örök emlékeül ne emlékoszlop, melly egyesek adakozásából is fel fog állíttatni, hanem ösmütáni intézet hozassék létre, még pedig Magyarországot illetőleg Pesten, a' horvát, dalmát, és szlavonai tartományok számára pedig Zárándban; ezen szükséges tanintézetek felállítására szükséges költségeket az illető ország és tartományok viseljék, 's azok József-nádor nevével neveztessenek.

30.) Ő fels. jobbágyi hódolattal aziránt kéressék meg: hogy ha a' nemsokára összeülő országgyűlésen a' melléktartományok municipális jogai törvény ellenesen megtámadtatnának, 's azokra visszás határozat hozatnék, méltóztatnék ő felsége ezen horvát municipális jogokat kegyes védelme alá fogadni 's minden—a' horvát tartományokat illető, 's a' municipális jogokkal ellenkező határozattól szentesítését megtagadni. A' horvát követek pedig arra utasíttassanak: hogy a' magyar országgyűlésen a' horvátországi municipális jogok fölötti vitákba semmikép se bocsátkozzanak, hanem e' helyett minden illy tárgyalás ellen egyszerű veto-jokkal lépjenek föl; mint minden alkalomnál, valahányszor csak a' horvát municipális jogok megtámadására czéloznak, a' báni conferentiából az ellen ő felségéhez sérelmi panaszt nyujtsanak be azon alázatos kijelentéssel: hogy ők, t. i. a' varasdi illyrek semmi ollyan (habár szentesített?) törvénynek nem hódolnak, mellynek tartalma a' municipális jogokkal ellentétben állna. Az illyen sérelmi panaszt követ urak mindig személyesen a' bán, vagy bánhelyettes vezetése alatt ő felségének saját kezeibe átadni, 's ismételve kívánni: hogy a' magyar törvényhatóságok úgy a' régi mint az újabb törvények nyomán a' kölcsönös jogtisztelést szemelött tartásák.

31.) Némely magyar törvényhatóságok azon kívánatát, hogy az **1836: 21.** törvény értelmében az erdélyi részek minélelőbb Magyarországgaohzi vizsacsalottassanak, a' a' horvát követek pártolják, ha másrésztől a' magyar törvényhatóságok is pártolandják Horvátországgaohzi kívánatát, miszerint Dalmatia és szigetei ismét a' magyar korona alá helyeztetvén az a' horvát és szlavonai tartományokhoz kebleztessék, hasonlólag a' József és Karolina—ut közti tér, valamint a' somberki terület, 's a' varasdi generalatus is az illető polgári hatóságok alá helyeztesse; melly tekintetben a' magyar törvényhatóságok pártoló együttműködésére felhivandók.

32.) Verőczemegye kívánata, hogy a' vukovár-flumei vasut építtetése törvényhozás útján is mozdíttassék elő, Horvátország köveite által a' **27**dik pontban kifejezett határozat értelmében pártolassék.

33.) Borsodmegye azon ohajtása: miszerint fels. urunk az esztendő egy részét Magyarországon lakva méltóztatnék eltölteni; 's hogy a' nevezett megyének ezen ohajtását Horvátország 's illetőleg Varasdi megye rendei is gyámolítassák a' rr. kifejezés: mikép követ urak e' kérelemhez Hor-

vátország részéről azon kérelmet ragaszszák: hogy a' horvátok ez értelemben égő kivánságuknak is eleget tenni méltóztatnék ő felsége, hogy a' hű 's iránta tántoríthatlan ragaszkodás, és szeretettel viseltető horvátok, és tótok földjén is egy részecskéjét az esztendőnek kegyesen eltölteni méltóztatnék.

34) Az utasítási javaslat azon pontja, mely a' bevándorló gyarmatoktól esküt kíván vétetni, minélfogva magukat az ország alkotványa 's nemzetisége iránt híveknék kössék le, mint célhoz kevésbé vezető mód a' rendek által közgyűlésileg elvetetett.

35) Elhunyt udvari előadó tan. Kussevich könyvtára országos költségen a' horvát nemzeti muzeum számára szereztessék meg; ha pedig ez bármiképpen fogva meg nem történhetnék, úgy a' tartománygyűlés igyekezzék azt szabad ajánlás útján a' nevezett célra megszerezni; mely öszszeg ugyancsak a' tartományi gyűlésen az egyes törvényhatóságokra vettessék ki 's beszédetése rendeltessék el.

36) Az 1844. 3d. törvény jótékonyága a' transitust (vallási áttérést) illetőleg minden vallásteltelt követőre kivétel nélkül terjesztessék ki, de úgy mégis, hogy az áttérés csak egyes személyekre értessék, 's hogy ez által a' horvát municipális jogokra semmi praejudicium ne legyen. Azonban a' lelkészeknek egyik vallásról a' másikra szabad átmenetel ne engedessék meg.

37) Követ urak indítványozni fogják az előzetes könyvvizsgálat eltörlését, 's helyette utólagos sajtótörvények alkotását; valamint a' szabad nyomtathatóság és sajtószabadsággal visszaélők fenytésére más alkotmányos országok példájára büntető törvények alkottassanak.

38) A' sz. kir. városok rendeztetéséről szóló t.javaslat ez országgyűlés folytán törvény erejére emeltessék; e' tekintetben követ urak oda fognak munkálni, hogy a' mellék-tartományok municipális jogai ezen törvényhozási tény által legkevésbé se sértessenek; egyszersmind a' mellék-tartományok magyar országgyűlési követei arra is fognak törekedni, hogy a' sz. kir. városok és káptalanok az országgyűlésen szavazájjal addig is, míg eziránt világos törvénnyel biztosíthatnak, a' régi törvények nyomán láttassanak el. —

39) Hasonlag a' megyék szabályoztatása kérdésében követ urak ébren fognak vigyázni minden ide tapadó municipális jogra, 's hogy az eljárás lehetőleg biztosítva legyen, kívánják: mikép a' szabályzati tervezet előbb, mint országgyűlési tárgyalás alá vétetnék, minden törvényhatósággal közöltessék követutasítással végett.

40) A' büntető törvénykönyvi javaslat azon módosításokkal, mellyeket arra tón a' választvány, fogadtassék el; mielőtt mégis arra a' tartományi követei szavazának, előbb illető hatóságaihoz részletes utasítandás végett küldjék le. —

41) Varasdmegye karai és rendei sehogy sem adhatják megegyezésüket ahhoz, hogy a' nemességre állandó adó rovasssék; egyébként késznek nyilatkoznak arra, hogy Horvát-, Dalmát-, és Tótországok belsőszükségei fődözésére, mellyek azonban a' tartományi gyűlésen jelölendők ki, önkéntes ajánlás útján költségekkel járulni fognak; melly készsége mellett még azon esetben is állhatatosaknak jelentik magokat, habár hasonló intézkedés nem a' tartományi hanem a' magyar országgyűléstől eredne, ha t. i. ezen intézkedés által a' mellék-tartományok haszna és jólléte is elő fog segítettetni.

42) Az ósiség megszüntetése azon elvek 's nézetek nyomán sürgetessék, mellyek a' választványi munkálatban különzetesen is kifejtve, 's a' rendek által felvilágosítva 's elfogadva vannak.

43) A' nemnemeseeknek, ha megyei hivatalt viselnek, vagy okleveles állásuak, azon megyében szavazási jog biztosíthatassék, mellyben ingatlan vagyonnal bírnak.

44) Az urbéri tartozások és szolgálatok örök megválthatását követ urak ne akadályozzák; azonban az erre vonatkozó törvényjavaslatot, vagy tervezetet előbb hatóságaikkal közöljék, 's az ez érdemben pótló utasítás vételeig szavazataikat függesztessék fel.

45) Minthogy kétszer történt már e' megyében, hogy a' főmlgu udv. kancellária az osztoztató küldöttség itéletét megsemmíté; ennélfogva követek oda törekedjenek, hogy ezentulra hasonló itéletsemmítéseket törvény akadályoztassa meg, 's az osztoztató küldöttségek végzésével meg nem elégtülő felek kereseteik 's igényeikre nézve törvény rendes útjára igazíttassanak.

46) Minthogy a' nm. m. kir. helytartó tanács egy — még 1792d. évben beadott árvaszámadást csak mult évben küldött le átvizsgáltan, 's a' többire az ugynevezett cautela reservationis-féle jelentést fentartá, 's ekép minden évben az ősz számadásokból egyegy példányt vizsgál meg, minek következtése aztán az, hogy sem a' számvezető, sem a' gyámság-alattiak a' terhelések 's nem kedvező itéletek ellen biztosítva nem lehetnek; ennek követke-

tében követ urak törvényt eszközöljenek, melly az ilyen számadások vég befejezését rendelje, 's azoknak illy hosszúra nyújtását előzze meg.

47) Azon esetben, ha a' vámsorompók megszüntetése a' szabad kereskedésnek nagy hátrányára meg nem történhetnék, legalább olly országos megállapodás eszközöltessék, miszerint — a' megyei, városi és kamrai hatóságok közt előfordulni szokott kellemetlen surlódások kikérülése tekintetéből, ezek ruháztatnának fel ama hatóság-gyakorlással, hogy — ha hatóságok határai közt a' fenálló vámszabályzat tilalma ellenére történnének dugárusságok, ők az ugynevezett contrebande-ot saját erejökönél fogva érvényesen intézhessék; 's ennélfogva a' harminczadhivatalt kezelő tisztség utasítandó lenne, hahogy valamely helyen motozást tartana szükségesnek, ezt csak az illető megye járásbeli szolgabírája, vagy az illető város bírása jelenlétében, 's befolyásával tehesse, miért is hasonló motzások a' motoztatási hely világos kijegyzésével együtt ezeknek előre bejelentendők. Egyébként pedig ezen hivatalnokok csak mint panaszló, vagy vádlófelek tekintessenek.

48) A' választvány megemlékezett utasító munkálatában a' cigányokról 's ezeknek ama nomád 's a' mostani kor lelkével épen meg nem egyező életmódokról is, mellyet a' polgárisult világ gúnyára, 's az erkölcsiség botránnyára üznek, ezokbul javaslatában kiterjeszkedett azon nézetek elsorolására is, mikélfogva ezen népfajt a' status javára állandó lakhelyekhez kötni véli. A' választvány ide vonatkozó javaslatát a' rendek helyeselve, annak értelmében a' cigányok helyzei kötetése 's megtelepítése iránt rendelkező törvény sürgetését követeiknek utasításul adni elhatázzák. —

49) Nemkülönbön elfogadtattott a' választványi szerkezet azon javaslata is, mellyben a' szolga és általában a' cselédszemélyzet állapot szabályoztatik, 's ezen javaslat értelmében szerkesztendő törvény indítványozására a' tartományi követei felhatalmazandóknak véleményeztetnek.

50) Ha a' magyar országgyűlésen Erdődy János grófnak a' varasdmegyei főispánság gyakorlatától elmozdítása szóba hozatnék, e' kérdésben a' horvát követei kinyilatkoztatandják: miként ezen elmozdítást Varasdmegye rendei több ízben maguk kérték 's nagyobb nyomatkészolgáltatás végett a' horvát követei minden e' kérdésre vonatkozó 's a' tartományi gyűléstől átveendő adatot aszatra tegyenek.

51) Törvény által mondassék ki, hogy sem új szerzetek behozatala 's ezek számára kolostorok alapítása; sem a' már behozottak 's megalapítottaknak bármiképpen szaporíttatása Magyarországra nézve a' magyar országgyűlés, a' mellék-tartományokra nézve pedig a' tartományi gyűlés megegyezése nélkül nem engedtetik meg.

52) A' választvány még köv. javaslatot terjeszte a' rendek vizsgálata 's jóváhagyása alá: kéressék meg ő felsége, mikép szabad legyen a' mellék-tartományoknak nemcsak a' magyar országgyűlések előtt 's után tartományi gyűlést tartani, hanem ezenkívül minden másod esztendőben ollyan tartományi gyűlésre gyűlhessenek öszsze a' rr. hogy a' sok hátralevő teendőt 's intézkedéseket, mik a' haza javára 's jóllétére czélolnak, minél hamarább 's czélszerűbben eszközölhessék. Azonban ezen választványi javaslat nem fogadtattott el, hanem a' helyett követ urak annak kieszközlésére bizattak meg, hogy minden két esztendőről két esztendőre országos választvány küldessék ki, mellynek tagjai nem az elnök, hanem bizonyos mennyiségben a' rendek nevezessék ki. A' nemsokára öszszeülendő tartományi gyűlés pedig — más alkalmas hely hiányában a' zágrábi nemzeti épületben tartassék.

53) Varasdmegye képviselője ez utolsó pontban egyszersmind utasították, hogy más törvényhatóságok kívánatit is gyámolítsák, mennyiben azok a' főn elsorolt utasítási pontokkal ellentétben nincsenek. — Ennyiből áll nemcsak Varasdmegye követutasítása, azon Varasde, melly magát conservatívnek, haladónak, békés irányunak 's loyálisnak vallja; commentárt nem tevének pontjaihoz, mert ekkor igen hosszúra kell vala terjeszkednünk; de mi nyulik, nem mulik. —

JÁSZKUNSAĞ. Oct. 15kén Jászberényben. Minden hirlap kürtöli névsorát a' beállandó hongyülésre választott követeinknek, szükség nekünk is tudatni, hogy élünk és tegnap óta követeink is vannak. Miért is titkolnók ezt? az 183¹ik országgyűlés nem vette rossz néven, hogy egy 180 ezer lélekből álló, egyenlő jogokkal kiváltásigalig biztosított, magyar testület életének becsületes jeleit adta. Tájékozásul azonban jelen politikai életünk mérlegére szabadon a' tegnapi követválasztási gyűléstől követekezőket uyilványosságra hozni. Már ez előtt 10 nappal, midőn az országgyűlésre meghívó k. kir. levél kihirdtetett, kimondotta nádori főkapitány Sz. I. elnökünk vagy is kormányzónk, hogy ő követválasztásra kijelölési jogát gyakorolni fogja, mert ő esküjét a' főherczegnél tette le, hogy a' jászkon kerületeknek

jogaikat, privilegiaikat, szokásaikat megtartja 's őket boldogítja; e' szerint tehát teljes hatalommal ruházzák fel a' hatóságok illető követeiket, rosszalva egy uttal 's kitérőtetésre kárhóztatva J. B. városának azon tettét, hogy előleg meghatározta: kikre fogják adni szavaikat, t. i. nem a' mult or. gyűlési követeikre. Valamint akkor fájdalmasan esett a' közönségek képviselői 's jobbik előtt ezen törvényen nem alapult hatalomszózat, ugy keserűségök érzetében a' betanult békéltetés és törvényhozástul nyerendő jobblett reménye alatt, hagyták lefolyni a' bajérlelő napokat. — Tegnap kezdetett meg közgyűlésünk, mellyre követválasztás volt kitűzve, és aggodó kebelleléptünk a' népes terembe nemzeti joggyakorlásra. Elnök főkapitány ur nyitotta meg a' gyűlést, előhozva, melly igen szereti ezen kerületeket 's milly örömmel karolja őket boldogító jobbájával. Erre felolvastattott még egyszer a' k. meghívó levél, és az ez előtti órákban átfutott utasítási munkálat. Minek végeztével miután már a' követválasztás következendett, másod elnök K. S. felállott 's indítványozta, hogy minekutána már két országgyűlésen ő nagysága igen nagy megelégtüléssel viselte a' kerületek követséget, közohajtást vél nyilványítani, midőn megkéri hivatalnoktársát, hogy az első követséget elvállalni méltóztatassék. A' tömeg bámult inkább mint örvendett ezen, különben már megszokott indítványtételen, ámbár közöröm 's lelkesülés helyett, egyes és bizonyosan csak a' kijelölendő egyedek éljenzése követte az indítványt, elnökünk még is, a' kedvező alkalmat megragadván, gondolkodás nélkül elhatározottan elfogadá, a' nélkül, hogy az indítvány több számu pártolóra talált volna, 's kijelentette, miként ugy is erős és egészséges, meg nádorválasztás is lesz, tehát elmegy követnek; már mult országgyűlés is csak azon ígért mellett ment fel, hogy többször ne kényszeríttessék fölmenni. Megköszönve végre a' bizodalmat, elővette papírját 's kimondotta, hogy már most mind a' két követségre fölolvassa a' candidatiót, mellyre neki joga van, mert hiltet letette a' főherczegnél, hogy a' kerületeket boldogítani 's jogaikban fentartani fogja. Felolvastán tehát a' conservatívok sorából azokat, kikből akarta követi társát választatni, küldöttséget nevezett szavazatos-szedésre. Nem sok idő mulva visszatért a' küldöttség azon hirrel, hogy a' közönségeknek és tisztikarnak szavazatát öszszeszedvén, miután K. U. Sz. város küldötte kijelentette utasítását, melly szerint törvényen nem alapuló sőt a' szabad választás eszméjét megsemmisítő elnöki kijelölés esetere szavazatadástul ellitattott, V. I. 16. A. J. 6. K. M. 23. szavazatot nyertek és így 59ből csak 45 szavazott 's így az utóbbi Kenéz Mihály számvevő fog követtársul fölmenni, 's ezzel az akkori nap bevégeztetett, Pestmegye nagy becsü meghívására főispánja beigtatására küldöttség nevezetvén, 's indítván utra.

Nem titkoljuk járatlanságunkat Magyarországi publicumában, de rövid buvárkodásunkra nem találtunk jogot, melly bármely törvényhatósági elnöknek hatalmat adna követi kijelölésre, annál inkább követtársra kijelölésre; 's még kevésbé hiszszük, hogy ha valahol, tudunk nélkül, léteznék is illy abnormis jog, annak, ki maga választható, sőt már meg is választott, kijelölési joga megállhatna. Mi alkotmányos országban hiszszük, hogy élünk; 1790-ben az alkotványi sáncaiba bevettettünk, még is minden törvényhatósági példa ellenére csak nekünk kell mástól függőnk abban, hogy kik által akarunk képviseltetni országgyűlésen? 's a' jászkon kerületek, népességre, testületi kiterjedésre csak 15. megye által előztetvén meg, nincs hatalmunkban szabadon azt küldetni követnek, kit szívünk ohajtana. — Coordinatio! jöjjön el a' te országod.

N. KIKINDAI KERÜLET. Ó felsége legközelebb kibocsátott k. leirata, — mellyben legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy váltságolt nagy kikindai kerület tisztujtása nagys. Mattyasovszky Imre k. tanácsos és a' t. k. k. temesi igazgatóság első ülnökének vezérlete alatt foganatosíttassék, állandó választott község ezen kerületben megállapíttassék 's mind a' kerületi tanácsnak, mind a' választott községnek utasítás dolgoztassék ki; — midőn az abban nyilványított legfelsőbb akarat a' kerületi népség közohajtásával olly szerencsésen találkozik, a' tisztujtást olly időszakban létesíti, mellyben ezen kerület tulajdon léte, kifejlődése 's jogai biztosítása körüli tespedésből fölébredve érezni kezdi: mikép nem azon állást foglalja el, mellyet eldödeinek érdemei nekie jelöltek 's támaszkodva anny szép emlékekkel bővelkedő muljára, bátorítva ő felsége 's hazája iránti kegyelelte érzetétől lépést tón egy jobb lét kivívására, — hogy föloldva tetterélyét lankasztó viszonyok alól, anyagi erejét egyaránt a' szellemivel kifejtve ismét azon erős kerületté váljék, melly hajdan fejdelem 's hazáért vérét ontani, vagyónat áldozni olly hatásusan képes vala. —

De a' felszabadítás és fejlődés nagy feladatának szerencsés feloldása a' kerületi tanács testületének egyik főbb teendője közé levén sorozandó, hogy egyesült vállal ebbeli hivatásának megfelelőhessenek, szükséges: miszerint tiszt-

ujítás ált
idők vált
a' kerület
ak válas
gyesül, 's
teendők
mányát
gallat, m
— hossz
szerzet
zettel a'
8
felsége
megenged
lésre küll
gárnak
nézve ez
talmaz:
városi ta
szesége,
szon képi
felét tesz
közül a'
zós szava
zat melle
zen k. k.
szairatvá
a' város
gárok a'
megvála
rányban
1s
negyedb
mellett k
nevet fog
lag jut az
valaki ké
lennek f
2s
degen ke
vasárnap
háznál
tekerese
3s
sorozatb
veskedjé
igazolni.
4s
ton mű
5s
kos mar
képvisel
ja mindj
öszszes
6s
tartandó
pontja n
közösen
csátása
rint szab
hagyvár
számát,
suk van
kik 81 p
dében le
dik negy
viselő,
sik 6 k
öszvegr
melly ös
lán, Te
igy a'
Eszterg
vich Ré
választ
nost, Ta
szavazat
sot nye
A
annyira
ti elő, m
ki van
számlál
tatik, h
ként tő
F
titási tő
vizek sz

ujítás által a megürült állomások betöltésének, újabb az idők változával szükségessé lett hivatalok állapításának, a kerület belügyei rendezésének 'smind ezekre oly férfiak választassanak, kikben tetterő a szükséges tapintattal egyesül, 's kik főleg szilárd jellemmel fölkészülve lépjenek a teendőik terére. Hogy illy férfiakra sikerülend a kerület kormányát bizni — arról kezeskedik azon közösen érzett su-gallat, miszerint a tisztújítás vezérő érdemteljes biztos urat — hosszas hivataloskodása alatt a kerület beviszonyairól szerzett mély belátása — arra hitta, hogy tapintatdus ke-zekkel a tisztújítás kérdését szerencsésen feloldja — K.

ESZTERGAM szabad kir. városnak ó cs. 's ap. kir. felsége folyó e. october 7ről kelt legkegy. rendelete által megengedni méltóztatott, hogy a legközelebb országgyűlésre küldendő városi követek megválasztására minden polgárnak befolyása legyen. Követválasztáskörüli eljárásra nézve ezen legfelsőbb rendelvény köv. rendszabályokat tartalmaz: a) hogy országgyűlési követségre a kijelölést a városi tanács tegye meg; b) hogy a városi polgárok ösz-szesége, osztályonként saját körükből annyi egyedet választson képviselőül, mennyi a választott polgárok számának felét teszi (vagyis itt 30at). c) hogy a követ, a kijelöltek közül a tanács, választott község és polgárképviselők közös szavazatával választassék. Ezen rendelvény illy határo-zat mellett nyilvánított utasításul a tanács részéről. Ezen k. k. rendelet folytában tehát a városi polgárság ösz-szeiratván, hogy minden osztály és érdek képviselthessék, a város hét negyedre osztott; a negyedekben lakó pol-gárok a választott polgárság számához képest 30 számmal megválasztandó képviselőket következendő módon és arányban fogják titkos szavazás által megválasztani:

1ször minden polgár saját lakhelye szerint az illető negyedbeli polgárok közül az e' czélra a polgári névsor mellett különösen kiosztandó tiszta lapra képviselőül annyi nevet fog följegyezni, mennyi képviselő-választhatás arány-lag jut azon negyedre, melyhez tartozik, — minélfogva, ha valaki kellősenél többet irand föl, a fölös szám érvényte-lennek fog tekintetni.

2or az említett módon ellátandó akár saját akár idegen kézzel írott névlapot folyó eszt. october 17kén: azaz: vasárnap délelőtti 9 órától egész 1 óráig a város tanács-házánál összeülő bizottságnak minden polgár tárva vagy tekereszeve személyesen fogja benyújtani.

3or ha valamelyik polgár véletlenül a polgári névsorozatból kimaradt volna, joga gyakorolhatása végett szí-veskedjék polgárságát a szavazatszedő bizottság előtt igazolni.

4er a szavazatszedő bizottság nyilvánosan fog foly-ton működni. És ez

5ör valamint arra ügyelend, hogy a szavazás titkos maradjon, úgy a szavazatokat, melyekkel a polgár-képviselők választandók, teljes nyilvánosság mellett fogja mindjárt a választási jegyek beadatása ideje lefolytával öszszeszámlálni és kihirdetni. És így

6or a megválasztott képviselők f. é. october 20kán tartandó követválasztáskor a fenemített k. k. rendelet c) pontja nyomán fogják a tanács és választott polgársággal közösen a követet megválasztani. Ezen szabályok előrebö-csátása mellett kellő tudomás végett közzé tétetik, misze-rint szab. kir. Esztergam város polgárságának öszszege, ki-hagyván innen azonban a tanács és választott polgárok számát, kiknek t. i. a követválasztásnál közvetlen befolyá-suk van, teszen: 432; és pedig a város 1ső negyedében lak-lik 81 polgár, mely öszvegre esik 6 képviselő, 2dik negye-dében lakik 66 polgár, mely öszvegre esik 5 képviselő, 3-dik negyedében lakik 62 polgár, mely öszvegre esik 4 kép-viselő, 4dik negyedében lakik 88 polgár, mely öszvegre e-sik 6 képviselő, 5dik negyedében lakik 36 polgár, mely öszvegre esik 2 képviselő, 6dik negyedében lakik 33 polgár, mely öszvegre esik 2 képviselő, 7dik negyedében, hova Ta-bán, Terézia és Ferencvárosok számittanak, lakik 66. És így a 432 polgár által választott képviselő 30at teszen. Esztergamban, 1847. év. october 15kén. Kiadá: Mauro-vich Rézsó s. k. városi főjegyző. 17kén szép rendben meg-választattak a képviselők, 's 20kán a tanács Meszéna Já-nost, Takács Istvánt és Maurovich Rézsót jelölte ki 's titkos szavazattal az első 34, a második 6, 's a harmadik 42 vok-sot nyert, 's lett a város követje. R e n d e s l e v e l e z ő.

ERDELYI ORSZÁGGYÜLÉS.

Az oct. 7kei országos ülésben Küküllöm. e. követe az annyira szükséges kisajátításról három t.javaslatot terjesz-ti elő, melyek közül első szól a kisajátításról a másodikban ki van mondva, hogy a kisajátítás hol alkalmazandó 's elő-számláltatnak a vonalok, harmadikban pedig meghatározat-lik, hogy a mostani útesináltatási rendszer fenállásáig miként történjék a kárpótlás.

Első törvényjavaslat a kisajátításról. 1. §. A kisajátítási törvény köv. esetekre alkalmazandó: a) Hajózható vizek szabályozására. b) új országos utvonatok készítésére,

vagy a régiék megrövidítésére. c) az ország kereskedése előmozdítását eszközölő vízvezető csatornákra. d) vaspályák-ra. e) utakon építendő hidakra. f) a helység közelébeni olyan tavak kiszáritására, melyek az egészségre káros be-folyással vannak. g) valamely környéknek vízáradástopi megmentésére. h) a környéknek kárt okozó, vagy a hajó-zást akadályozó gátak leszállítására.

2. §. Az első §us öt első pontjában elősorolt esetek-ben t. i. valamely utvonatra, vaspályára, csatornára, folyam-szabályozásra, úgy bizonyos utvonalba eső hidak építésé-re, ha a vonal 12 ezer német ölnél többre terjed, az ország-gyűlés határozandja el, hogy alkalmazandó é a kisajátítási törvény; ha pedig 12 ezer német ölnél többre nem terjed, úgy az 1ső §us három utolsó pontja alatt említett esetekben mindenkor a kir. kormányzék az illető törvényhatóságok kihallgatásával, fenmaradván a törvény alkalmazását kő-röknek kérelmek megtagadása esetében az országgyűlés-hezi folyamodhatás.

3. §. Az illynemű vállalatok egész vonalába eső föl-dek 's épületek tulajdonosai kötelesek az e' végre szüksé-ges, és egyedül e' czélra fordítandó helyeket tökéletes és teljes kárpótlás mellett átengedni.

4. §. A vállalkozó, legyen az kormány, társulat, vagy egyes személy, köteles a kisajátítandó földekről tökéletes földabroszt készíteni, mellyből az is kitessék, hogy a kisa-játítandó helyeket kik birják.

5. §. Meghatározván a kir. kormányzék azt, hogy mely helyek kisajátítandók, a vas pályákra nézve a k. kor-mányzék azok menetelében semmi változtatást nem te-hetvén, ha vállalkozó a birtokossal a kisajátítási öszsze-gben nem tudna megegyezni, egy illy itélőszék hozzon ben-ne ítéletet, mellynek két tagját a vállalkozó, kettőt a bir-tokos, elnökét pedig e' négy választott tag együtt, vagy ha ezek nem tudnának megegyezni, a k. kormányzék nevezze ki. —

6. §. A kisajátítási bíróság hely színén járván vé-gire a dolog mibenállásának, ítéletet hoz, melly ítélet a törvényhatósági tisztek által rögtön végrehajthatik, 's a ki-sajátítandó hely a vállalkozóknak a megítélt öszszeg kész-pénzbeli letétele mellett átadatik, fenmaradván a feleknek a kir. kormányzékhez birtokon kívüli fölbbvitel.

7. §. Ha a kisajátított föld adó alatti, az illető egyed adója az elvett föld arányában leszállítatik, 's ezen föld utáni adót a kisajátítandó fizetendi.

Minden egyéb a vállalatokat terhelő közadózástól 's önkényes taxálástól a vállalkozók mentesek, miről ezen tör-vénycikk erejénél fogva teljesen biztosítottanak.

8. §. Ha a kisajátított föld urbírság, a kisajátítás a földesurat illeti, a ki is ha az elvett földet kipótolni nem ki-vánja, az urbéres urbéri tartozása az elvett föld arányban leszállítandó.

9. §. Ha a kisajátító valamely épületnek egy részét, vagy egy czélra szolgáló épületek közül az egyiket kívánja átvenni, vagy ha az épületek kikerülésével a telek oly mó-don vágatnék ketté, hogy a miatt annak megmaradt részét helyesen használni nem lehetne, köteles a kisajátító az egész telket magához váltani.

10. §. Az épületek kisajátításakor tekintetbe kell vé-tetni annak, hogy azok haszonvehetlenné váltak é, más-helyekre átköltöztethetők é? 's az átköltöztetés mibe ke-rülne?

11. §. Midőn valamely földnek 3/4 sajáttatik ki, és a megmaradt rész 1/4 holdnál nem nagyobb, tartozik a ki-sajátító az egész földet magához váltani, kivéve azon esetet, ha a tulajdonos meg kívánna tartani, vagy a megmaradt rész mellett még más földje is volna.

12. §. Ha valamely földnek 2/3-nél kevesebb része sajáttatik ki, 's az eldarabolás által a birtokosnak kár o-koztatik, a kisajátító föld becsárán kívül még az 5dik §ban megirt módon szerkesztett bíróság által meghatározandó kárpótlást is tartozik a tulajdonosnak fizetni; de ez a föld becsének 25 századánál több semmi esetre nem lehet.

13. §. Ha valaki a kisajátítás által mesterségében, vagy bárminő ipar-üzésében megkárosítottának, kármen-tesítetnie kell.

14. §. A kisajátítandó földeken levő természetvények ára megfordítandó.

15. §. Hogy ezen üdvös vállalatok egyes nyereszkezők martalékvá ne váljanak, határozatlik, hogy a kisajátítás e-lőtt 6 hónappal a kisajátító megintése után tett javítások meg nem fizetendők.

16. §. Minthogy az illy vállalatok előre nagyobb ké-születek 's fölméréseket igényelnek, a vállalkozók az illy e-lőmunkálatok megtételekor magukat esetről esetre mindig az illető törvényhatóság előtt jelentsék, ez pedig az illysze-rű munkálatokhoz szükséges egyedek mellé tüstint egy tisz-tet rendeljen ki, kinek kötelességében álland, minden aka-dályozás elhárítására gyors segílyt nyújtani, 's a munká-lat által okozandó károkat megítélve, birtokon kívüli fö-

lbbvitel mellett, a birtokosnak rögtön megtérítettni. — Ha valaki megítélt kára lefizetése után is gátolná az előmunkálatokat, ez akadályt az illető t. hatóság hatalomkar-rendelés által is mulhatlanul hárita el.

17. §. Kisajátítás körül szükséges eljárások végbevi-teleire a t. hatósági tisztek kötelesek rögtön előállani, az ité-leteket végrehajtani, kötelességökben áll továbbá a tisz-teknek a kisajátított helyet a vállalkozónak minden kötle-vél, bevezetés 's egyéb pénzt és időt igénylő ünnepély nél-kül átadatni.

18. §. A 2. §ban irt esetben kötelességökben álland az illető t. hatóságoknak, a hely színére kiküldött bizottság által a dolog mibenállásának végére járván, tudósításaikat a kir. kormányzékhez haladék nélkül megtenni.

19. §. A kir. kormányzék a fölvitt kisajátítási kérdé-seket lehető legrövidebb idő alatt ellátván, eljárásáról kül.j.könyvet vezetend, mellyet az orsz. gyűlésnek szükséges tu-dás végett koronkint átküld. (Folyt. köv.)

Igazítás. A Jelenkor előbbi száma 501. oldalának közép hasábján 32. sorban „ellenzék farkasai“ he-lyet olv. „ellenfél farkasai.“

K Ü L F Ö L D.

AMERIKA. Az unioi kormány hivatalos közlönye ki-nyilatkoztatja, miszerint a kormány el van határozva a me-xicói háborúnak új erővel folytatására azon esetre, ha hogy Mexico Trist ur szerfölyt mérsékelt békeajánlatát vissza-utasítná. Hozzá függeszti egyszersmind, mikép aztán való-ban az egész mexicói republica elfoglalása leendne czélul kitűzve. —

Az indiánok öszszeesküdtek a fejérek ellen 's ezen ösz-szeesküvés részleg már ki is ütött. Szolgáljon ez alkalommal egy eset világhintésül az indiánok álnok jellemére. Vallado-lidhoz közel fekvő Chichimuba falu bírása Ay Mano Antal egy indiánnak, kit ő hűségnek tartta egy iratot adott át, mely-lyet más bírától aláíratni akart.

Az indián, ki tudta, hogy az irat egyezséget fog-lal magában az indiánok fellázítására a fejérek ellen, azt a valladolidi kormányzóhoz vitte. Ez hallgatást parancsolt az indiánnak 's teljesítését a nyert megbízatásnak, aztán pe-dig hogy az iratot különféle előljárók aláírásával ismét visz-szahozza. Midőn ez megtörtént 's a kormányzó a vétke-seket tudta, magához hivatta őket Ay bíróstul, elfogató 's ki-végezteté. Mihelyt az öszszeesküdt indiánok főnökeik ki-végeztetését hallák, több helységben legnagyobb kihágáso-kat kezdének elkövetni 's meggyilkolának minden fejéret és meztizet, kiket csak kezeik közé kerithetének, nem ki-mélve még a terhes asszonyokat sem, mert úgy mondá-nak, ezek is „bárókat“ szülhetnek (a kormányzó báró). Tepic faluban fölkelének az indiánok jun. 30kán reggel 's legyilkolának fejéreket, meztizeket, mulattokat 's még indi-ánokat is, kik nemesek voltak; minden, férfi, nő és gyer-mek elhullott csapásaik alatt, csak a fiatal leányokat kimé-lék meg. Ugyanez történt több más ponton is. Némely lá-zadó főnökök elfogattak ugyan 's kivégeztettek 's a fejér-népség egyáltalában mindenütt fegyverben állt. Számos öszszeesküdt kijelenté, mikint már tizenhét év óta hordák keblökben a gyilkolási szándékot 's titokban munkáltak az öszszeesküvés kitérésén.

PORTUGÁLIA. Lissabonból sept. 29kéről írják, mi-kép az ország jóllehet nyugalma nem háborított, folyvást forrongó állapotban volt. A választási kérdés még mindig ezivódás almája volt a pártok között. A szabadelvűek a választási lajstromok készítésére vonatkozó rendszabályok miatt sürgető előterjesztéseket tőnek az idegen diplomatáknál 's ezen fölszólalások, valamint a kedvező fogadás, mel-lyet azok tapasztaltak, úgy látszik a miniszterség megbuká-sát fogják előidézni. Carvalho és Ferrao urak már is bea-dák lemondásukat 's ismételve Foryleca Magelhaest jelölik ki megbizandóul az új kabinetalakításra. Egy lissaboni levél a Morning Chronicleben következőleg szól: „azon hatalmak, kik a londoni jegyzőkönyvet aláírták, naponkint világosab-ban át kell látniok, miszerint a helyett, hogy nyugalmat 's békét adtak volna Portugáliának, e' szerencsétlen ország-ban csak új meghasonlás 's polgárháboru csirákat hin-tének el.“ —

SPANYOLORSZÁG. Bulwer, Escosura és Salamanca erőködése Serano megbuktatásán, vagy hogy a legalább háttérbe szorítsák, idézék elő a miniszterségi fordulatot. Midőn Serano megtudá, hogy mivel nem volt eléggé enge-dékeny, Gandara által akarják elnyomni 's ellenei mind in-kább nagyobb tért nyertek a királynőnél, midőn ehez nap-ról napra közeledni látná Espartero visszatérését, kinek még nagyobb ellene volt, mint Narvaez (minthogy legelől Espartero ellen ő emelt fegyvert, végiglen üldözé őt 's állí-tólag még rögtönbíróságot is rendelt ellene) : engesztelődő-leg nyilatkozék Narvaez fölött, ki vele hasonló ellenséges indulatot táplál Espartero irányában. Narvaez e' gondol-kozásról gyorsan értesülvén, erélyes hivatalos lépést tőn

a' királynő és Serranonál és siker koszorúzza merészességét; föltétlenül ajánlaték neki a' hatalom 's oct. 3kán esti 7 óra-
kor miniszter-elnökké lón kinevezetve. Csak midőn Escosa-
rosát Ros de Olanonál, kinek a' kinevezetést alá kellett
írni, találta, gyanítva valamit 's miniszterét gyorsan a'
küllügyi hivatalban gyűjté össze. Oda éjjel után harmadfél
órákor érkezék Ros de Olanoval Narvaez, 's mintegy követ-
kezőleg szolt az öszszgyűlt miniszterekhez: „a' királynő
méltóztatott engem tanácselnökké nevezni, hűségem 's ra-
gaszkodásom kötelességemmé tevék engedelmessédni ő
felségének. Ohajtásom lett volna a' mostani miniszterség-
ben elnökölni, azonban ez többé nem lehetséges, a' mostani
miniszterség nem bírja a' cortes többségét. Magamra vállalt-
am tehát a' miniszterség-alakítást. Tudósítam erről ő fel-
ségét 's ez önök elbocsátási kérelmek benyújtását paranc-
solja.“ A' miniszterek tüstint elbocsátási kérelmek szer-
kesztéséhez fogtak 's minden további megjegyzés nélkül tá-
voztak.

Madridból oct. 6ról írják, mikép ismét miniszteri cri-
sistól szóló hírek keringnek. Arrazola hallomás szerint le
akar lépni. Narvaez állítólag futárt küldött Párizsba hivata-
los tudósításokkal Krisztina királynőhöz 's ezt Spanyolor-
szágba hija viszza.

Roncali valószínűleg madridi főkapitánnyá fog
neveztetni. Mon már három nap előtt utazott el Párizsba.
Az első minisztertanács reggeli öt óráig tartott; eredményei
következők: a' cortes nov. 15kére hivatik öszsze (tehát nyolcz
nappal később a' magyar országgyűlésnél) 's Cordova tá-
bornok ideiglenes tengerészügyi miniszter marad. Hihető-
leg Ros de Olano nyeri határozottan ez állomást 's Burgos
a' kereskedelmi, közoktatási 's közmunkai miniszterséget
vállalja el. Az előbbi kabinet rendeleteinek egy része fel van
függesztve 's a' többire szintet várják.

A' kormány egy erős montemolinféle csapat tökéle-
tes vereségéről értesült Cataloniából. Az ütközet igen he-
ves volt. Cabecilla el Tuerto de la Ratera megöletett.

A' National szerint Krisztina királynő egyedül Munoz
s egy meghitt szolga kíséretében, Párizsból oct. 9kán le g-
n a g y o b b t i o k b a n Bordeauxon keresztül Madridba
utazott. Hallomás szerint csak Narvaez tudja e' titkot 's az
anyakirálynő meg akarja lepni leányát. Seranot állítólag
— nem tudni miféle jutalmak 's ígéretek által rá bírták az
udvarelhagyásbani megegyezésre, úgy hogy most a' tizenhét
éves királynő születés 's egybekelési évnapja (oct. 10dike)
visszaállított egység 's béke után nagy családünnepeül vala
megünnelendő, melyben a' király férj is illő részt veendett. A'
madridi tudósítások csak oct. 9keig terjednek 's ezek máris
egy királynői végzeményről szólnak, mely által Serano
granadai főkapitánnyá nevezetik ki. Ha most ismét valami
előreláthatatlan eset nem jó közbe, mire a' spanyol cselszö-
vény-világban folyvást késznek kell az embernek lenni, úgy

a' gordiusi csomó szerencsésen meg lenne oldva, 's hogy
Anglia ellenvetései is megszűnjenek, Montpensier herczeg
a' National szerint személyesen fogna Madridba menni, az
öszszgyűlt cortes előtt ünnepélyesen kijelentendő, hogy—
a' franciaországi trónról végképen lemond.

ANGLIA. Julius 24dikei cantoni hivatalos tudósi-
tások szerint Chinában a' dologállás az ismértes ese-
mények óta tetemesen megjavult. Sir Iohn Davis azu-
táni szelid föllépte állítólag jó benyomást okozott a'
chinaiakra. — A' chinai hatóságok iparkodtak az ide-
genek ellen vétkező benszülőtteket példásan megbüntetni
's a' índet erőlyesen fentartani. Ha pangás uralkodik a'
cantoni kereskedésben, ez nem a' dolgok állapotábani bi-
zalom hiányául, hanem részint a' chinai kereskedők közt
előfordult több rendű bukásokból, részint a' piacznak an-
glok általi tulözönléséből származik. Végül megjegyez-
tik, mikép első ízben történt, hogy egy bizonyos chinai ren-
deletheben, mely pedig nem is volt az idegenekkel közlésre
határozva, a' „barbar“ kifejezés egy más műveltebbel hely-
ettesített.

A' britt kereskedelmi világban aug. 5ke óta oct. 1g
bezárolag nem kevesebb mint 44 ház bukott 's adósságaik
öszszes mennyisége 8 — 9 millió ft sterlingre becsültetett.
Szentesedő állásuk szerint legnevezetesebb köztök: Reid,
Irving és társa 1 millió 500 ezer, Sanderson és társ. 600 ezer,
Cockerill és társ. 600 ezer ft sterlinggel.

A' Regent park állatostálya gyűjteménye, mely 1100
állatnál többet foglal magában, napokban egyszerű föltö-
tos szaporításban részesült. A' bölöny vagyis az europai
vadbiival (pupos ökör), melyből ásvány-maradványok ta-
llátatnak Angliában, még csak a' bialoviczi nagy erdőben
Grodno kormánylatban létezik, hol e' nemes állatfaj utolsó
maradványai czári parancs által őriztetnek. Kettő e' majd
mesés állatok közül Miklós czár parancsára megfogtatván,
az említett állatgyűjteménybe ajándékozott.

FRANCZIAORSZÁG. Oct. 10kei királyi rendelvény
által Dumon pénzügyi miniszter felhatalmazatik verseny-
nyitásra a' fölvenni szándékolt 250 millió franknyi kölcsönt
illetőleg, és pedig az ajánlasi határidő nov. 10kére van ki-
tűzve. A' Moniteur jelenti, mikép 250 millió frank elég lesz
a' kormányi szükségek fűdözésére.

A' „Labrador“ Aumale herczeggel fűdözeten, oct.
6kán reggeli 6 órákor érkezett meg az algiri kikötőbe. A'
herczeget minden rangjához illő tisztelettel fogadták. Szám-
talan népsokaság kísérte őt, éljeneket harsogtatva, kor-
mányzói palotájába. Este a' herczeg Bedeau tábornok-
rendeze tánczvizgalomban vón részt. 7kén kezdé meg főkor-
mányzói tiszlet. A' herczeg alig négy hetes második fija,
Guise hg, kinek megkeresztelésekor mintegy balsorsot
jósoltak a' lapok, a' st cloudi várban meghalt.

A' király a' fejr Nilus eredetének fölfedezőjét Ab-

badie urat becsületrendi kereszttel ajándékozta meg; a' volt
weszfali királyt 's fíját Bonaparte Napoleon herczeget oct.
9kén magán kiballgatásban részesítette.

OLASZORSZÁG. A' florencai hírlap az ottani status-
igazgatás legújabb változásai fölött következő cikket kö-
zöl: bármilyek legyenek is a' miniszteri fordulatok Tosca-
nában, 's bármikép következzenek egymásután ama kitűnő
polgárok, kiket fejedelmünk a' trón köré hí, hogy a' közigazga-
tásban részt vegyenek, bizonyosak vagyunk, hogy a' hala-
dasi pályán járva, II. Leopold kormányával Toscana javára
mindent, mi csak emberi tehetségben áll, teend; 's minden,
ki aggódik, hogy ezen erős 's változhatlan határozatát va-
lamilyel egyéb akadály mint a' körülmények leggyőzhet-
len hatalma halasztásra vagy megállásra bírná, inkább rö-
vidlátóvá mint rossz akaratuává tartandó. Legyen szabad ez
alkalommal futólag megjegyeznünk, milly igazságtalanok
voltak némelyek, midőn az utóbbi miniszter-változás szóban
forogtakor egy program megjelensét hirdették a' toscana-
i kormány részéről, melyet is aztán az új miniszterség kö-
vetni fogna. II. Lipót kormánya alatt csak egy program lé-
tezik, amaz t. i. miszerint maga idején minden jó eszközl-
tetik Toscana számára; 's miután az uralkodó szíve ezen jól
határozottan ohajja, más részről ellenben az illő alkalmat
erre a' körülmények parancsolják, ennél fogvást hasonló
helyzetben minden miniszteri program nemcsak gyü-
möltestelen, de esztelen is fogna lenni.

A' luccai herczegség a' toscanaival köttetik öszsze.
Károly Lajos luccai hg önkint mondott le, a' tartomány e'
szerint a' bécsi congressus határozatai következtében a' tos-
canai nagyherczegre száll. Ez tehát a' herczegség birtokába
jutandván, a' pietrasantai és bargai kerületeket megtartja,
ellenben a' fivizanoi birtokot Modenának, a' prontremolit
pedig Parma jövendő urának engedí által. — Nemrég, írják
Florenzből oct. 10kéről, esti 8 órákor nagy néptömeg von-
ult a' Pitti palotához, hálaadás végett a' nagyherczegnek
nemzetörségi rendszabályiért, melyeket is közmegelegü-
léssel fogadtak. Valamennyi miniszter megjelent. Mielőtt ő
fensége az erkélyen mutatkozott, Ridolfi marchese lépett
elő 's beszédet intéze az öszszgyűlt néphez. Béke, rend és
mérsékletre figyelmeztetvén ezt, a' jövő statusreformok 's
javításokra, melyeket a' nagyherczeg tartományának adni
szándékozik, utalt. Miután ismételt éljenekben tört ki a' nép-
öröm 's ragaszkodás a' herczeg iránt, minden esendesen
oszlott szélylyel. Lucca tehát most Toscanával egyesül, melly-
nek ugyis természetes 's erkölcsi föltételek szerint egy ré-
szét képezé 's ez nagyon jó föloldatása ama bonyodalma-
nak, melyek a' luccai hg séget egyidő óta fenyegeték. A'
luccai hg lemondása által fentartja jó hírnevét 's nyer volt
rangjához illő nyugdíjt.

Dunavizállás: Budán, oct. 22én 10' 5" 0" az 0 fölött.

85ik szám.

ÉRTESÍTŐ.

1847.

Árverési hirdetvény.

3103. sz. A' nagyméltóságú magyar
kir. udvari kincstárnak 1847. évi october
13kán 41 063. szám alatt kelt kegyes ren-
deleto következtében, a' kir. építési fői-
gazgatóság részéről ezennel közhírré té-
tetik: hogy 1847. eszt. ben, a' budapesti kir.
épületeknél előforduló fogyatkozások ki-
igazítása 's helyrehozása, nyilvános ár-
csökkentés útján azon műmestereknek fog
átalengedtetni, kik ezen munkákat leg-
tartósbabban 's legkissebb árért véghezvin-
ni magukat kötelezendik.

Minélfogva, mind azon építő műmes-
terek, ugymint: kőművesek, kőfaragók,
cserepezők, üvegesek, fazekasok, réznü-
vesek, bádogosak, kőtélgyártók, kovácsok,
kefekötők és kútmesterek, kik egy vagy

más munkát általvenni szándékoznak, és
az alább kitett bánatpénzt, mely az árcsök-
kentés bevégeztelével meghatározandó 's a'
kezeség fejében leteendő summába fog-
laltatni fog, az árcsökkenés előtt kész-
pénzben letenni képesek, ezennel, azon
megjegyzéssel értesítetnek: hogy a' kir.
kincstár biztosítására nézve, a' szerződés-
eknek felsőbb helyeni jóváhagyatása után,
a' fenérintett biztosítási summa akár kama-
tozó statu-papírosok, akár hazakra vagy
házhelyekre 's egyéb birtokokra törvényes
idomban szerkesztett bizonyítványok által
kieserélthetetik.

Az illető építő műmesterek tehát, a' kir.
építési főigazgatóságnál következő nap-
okon reggeli 9 órákor megjelenésre, e-
zennel felszólítatnak, ugymint:

Árcsökkenés napja.	Építő-mesterek.	Bánatpénz	
		P. P.	ft. kr.
1847. év october 29én.	kőműves	-	139
	kőfaragó	-	11
	cserepező	-	32
	ács	-	45
	asztalos	-	50
	lakatos	-	172
	üveges	-	54
1847. év october 30kán	fazekas	-	89
	réműves	-	13
	bádogos	-	12
	kőtélgyártó	-	3
	befestő (szinező)	-	22
	kádár	-	14
	kerék-gyártó	-	10
	kovács	-	22
	kefekötő	-	9
	kútmester	-	3

a' közelebb föltételek, árcsökkenés nap-
ján közönséggé fognak tétetni; melyek munkabér, az épen említett és előlegesen
azonban addig is, valamint az előlegesen meghatározottnál alább szállna, későbbi a-
meghatározott munkabér, a' rendes tiszti jánlatok el nem fogadhatnak.

Budán, october 20án 1847.
A' kir. magyarországi építő
főigazgatóság által. 1—3

Gőzhajózási jelentés.

Alulirt hivatalnak szerencséje van ezennel jelenteni, hogy (valahányszor elő-
reláthatatlan akadályok nem fordulandnak elő) october 25kétől kezdve naponkint reg-
geli 7 órákor egy gőzös

Pestről Bécsbe,

's naponkint déli 12 órákor egy gőzös

Pestről Pozsonyba járand.

Mind a' két gőzös megérinti a' közbeeső állomásokat, mindazáltal Győrrel
csak a' reggel induló lesz öszszeköttetésben.

A' Győrré 's alsó állomásokról utazások változatlanul maradnak.

Mindenki sürgetve kéretik, miszerint poggyászát a' reggel induló hajóra leg-
feljebb esti hét óráig elindulás előtt, a' délben indulóra pedig legfeljebb délelőtti 11
óráig a' hivatalban adja által, minthogy a' később érkezett holmi csak másnap szállít-
tatik el, a' hajóra egyenes levittel pedig nem engedtetik meg.

Pesten, october 1jén 1847.

Gőzhajózási hivatal 1—3

Csődület.

A' sóvári királyi főhivatal részéről
közhírré tétetik, hogy a' helybeli elemi na-
gyobb tanodánál megürült főosztályu tan-
szék, mellyel évenkint 200 pfból álló díj,
18 bécsi öi tüzi fa, 4 p. m. buza, 12 p. m.
gabona meghatározott kamarai áron meg-
váltandó járandóság, 1 mázsa só, és szabad
lakás vagy on öszszekötve betöltendő;—azon
egyedek, kik ezen tanító állomásért folya-

modni akarnának, hiteles bizonyítványai-
kat cselöl, hogy e' hivatalra szükséges ké-
pességgel bírnak, 's a' magyar, német és
tót nyelvet tudják, kérésleveleikhez mel-
lékelni el nem mulasztzák, zene ismeret-
séggel ellátott egyedeknek különben ha-
sonló kiképzettségök és tulajdonaik mel-
lett a' többiek felett elsőbbségök leszen.
Sóvárott szent Mihály hó 25én 1847.

2 3